

[Landbrugsministeren.]

og bekoste vedligeholdelsen af de offentlige vandløb, ligesom det er tilfældet med offentlige veje.

Vedligeholdelsesudgifterne vedrørende de offentlige vandløb er steget meget stærkere end andre udgifter. Efter opgørelser foretaget af amtsvandinspektørforeningen kostede vedligeholdelsen i 1957 ca. 14 gange så meget som i 1932, medens den almindelige timeløn i samme tidsrum var firdoblet. Stigningen skyldes især, at de store mængder spildevand, der tilføres vandløbene fra bymæssige bebyggelser og virksomheder, forøger grødevæksten stærkt og aflejrer betydelige slammængder i vandløbene.

Efter de nugældende bestemmelser i §§ 35 og 36 påhviler udgifterne ved vedligeholdelsen af vandløb næsten udelukkende de i den landbrugsmæssige afvanding interesserede.

Vandløbslovens bestemmelser, § 100, hvorefter der af vandløbsretterne kan pålignes bl. a. spildevandsanlæg særbidrag til vedligeholdelsen af vandløb, har ikke været udnyttet i en sådan udstrækning, at der er opnået et resultat, der føles retfærdigt over for landbruget. Den i § 36 givne adgang til administrativt at beslutte at afholde vedligeholdelsesudgifterne af kommunekassen har praktisk taget ikke været benyttet.

Landbrugets organisationer og adskillige sammenslutninger af lodsejere ved enkelte offentlige vandløb har derfor rettet henvendelse til landbrugsministeriet om at udvirke, at landbruget befries for denne fra gammel tid eksisterende byrde.

Det har været drøftet, at der i forbindelse med overtagelsen skulle finde en afløsning sted af de fra gammel tid bestående vedligeholdelsesbyrder — landbrugets talsmænd har selv været inde på den tanke — men ønsket om at undgå det betydelige administrative arbejde hermed taler afgjort for at undgå afløsningsordninger.

Når landbruget, om jeg så må sige, fejrer for egen dør ved at holde vandløbene fri for tilløb fra ensilage- og ajlebeholdere, er

det rimeligt, at det offentlige ikke blot varetager, men også betaler vedligeholdelsen af de offentlige vandløb på samme måde, som det er tilfældet ved vejene. Udgifterne, der for tiden antages at beløbe sig til ca. 12-15 mill. kr. årligt, foreslås derfor for fremtiden afholdt af kommunerne, men med adgang til refusion fra statskassen for halvdelens vedkommende efter de i forslag nr. 20 anførte bestemmelser. Det er muligt, at udgifterne vil stige noget, når det offentlige betaler, fordi de afvandingsinteresserede hidtil har været tilbageholdende med ønsker om iværksættelse af arbejder, de selv skulle betale. På den anden side mener jeg, at kommunerne ved anvendelse af maskiner må kunne opnå besparelser gennem rationalisering. Forslagene nr. 4 og 5 til lovens § 12 tilsigter således at give de kommunale myndigheder mulighed for at tilrettelægge arbejdet med at vedligeholde de offentlige vandløb på praktisk måde.

Jeg er klar over, at der ved den foreslåede ny ordning kan opstå forskellige praktiske vanskeligheder for kommunerne, især hvor regulativerne er gamle og uden præcise angivelser af vandløbenes dimensioner eller med angivelser, der er tvetydige. Lovens bestemmelser kan dog næppe gøres mere detaljerede, men jeg håber, at vanskelighederne kan løses af de administrative myndigheder i overensstemmelse med lovens formål, således at det kun i særlige tilfælde bliver nødvendigt at indbringe sag for vandløbsretterne.

Loven foreslås forelagt til revision i folketingsåret 1964-65, for at staten og kommunerne kan indhøste erfaringer om bestemmelseernes virkninger i praksis.

Ordningen foreslås sat i kraft den 1. juli 1962 for ikke at forcere behandlingen i dette høje ting, men jeg undlader ikke at gøre opmærksom på, at det er almindeligt, at vandløb oprenses to gange i tiden fra maj til oktober. For at undgå, at kommunerne i det første år skal foretage en deling af vedligeholdelsesudgifterne, hvoraf kun den del, der vedrører tiden efter 1. juli 1962, beret-